

PREVENCIA PROTI PEDIKULÓZE (ZAVŠIVAVENIU)

Metodické usmernenie

Pedikulóza (zavšivavenie) je prenosné parazitárne ochorenie, ktoré spôsobuje parazit Voš detská, hlavová.

Voš detská sa šíri hlavne:

- **pri priamom kontakte**, najmä v kolektívoch ako je rodina, škola, školské zariadenia, pri spaní viacerých detí v jednej posteli, pri hre,
- **prostredníctvom rôznych predmetov**, napr. hrebeňov, pokrývok hláv, uterákov, šálov, odevov, ak sa napr. voš dostane na golier odevu, je možný prenos na iné ošatenie v šatniach.

PREVENTÍVNE POVINNOSTI ŠKOLY, ŠKOLSKÉHO ZARIADENIA:

- zabezpečiť informovanosť všetkých rodičov detí, žiakov navštevujúcich školu, školské zariadenie o prevencii výskytu vši v zariadení a ich povinnostiach:
  - zodpovedať za dodržiavanie hygienických zásad v rodine, dodržiavanie osobnej hygieny vrátane:
    - častá výmena osobnej a posteľnej bielizne,
    - pranie bielizne pri vysokých teplotách
    - pranie a dezinfekcia čiapok, šatiek, šálov, hrebeňov,
  - pravidelné prehliadky vlasov detí,
  - poslať dieťa do kolektívneho zariadenia bez vši a hníd,
  - ihneď informovať triedneho učiteľa, vedenie školy, školského zariadenia o výskyte vši u svojho dieťaťa za účelom zabezpečenia opatrení aj v kolektívnom zariadení.
- v prevádzkovom poriadku školy, školského zariadenia zadefinovať postup, ak sa u žiaka alebo dieťaťa počas pobytu v škole prejavia príznaky akútneho ochorenia alebo prenosného parazitárneho ochorenia.

NÁVRH ODPORÚČANÍ POSTUPU PRI PODOZRENÍ NA VÝSKYT PRENOSNÉHO PARAZITÁRNEHO OCHORENIA - POVINNOSTI

- v materskej a základnej škole

- Pri akomkoľvek podozrení učiteľky na možný výskyt vši (dieťa/žiak sa škriabe, je nekludné, nesústredené, pohľadom, prezeraním vlasovej časti hlavy) oznámiť túto skutočnosť vedeniu školy a rodičovi (zákonnému zástupcovi) dieťaťa/žiaka.
- Učiteľka dohliadne, aby vrchný odev (hlavne čiapky, šály), osobná (v materskej škole posteľná bielizeň, hrebene) a ďalšie predmety, s ktorými prišla hlava dieťaťa/žiaka podozrivého zo zavšivavenia do styku, neboli spoločne uložené (v šatni, na vešiakoch a pod.) s odevmi a predmetmi ostatných detí/žiakov, príp. aby ich iné deti/žiaci nepoužívali.
- Učiteľ rodičovi (zákonnému zástupcovi) odporučí navštíviť príslušného všeobecného lekára pre deti a mládež za účelom potvrdenia diagnózy zavšivavenia a podľa jeho pokynov zabezpečiť odšivavenie dieťaťa/žiaka. Zároveň ho požiada (v materskej škole posteľnú a osobnú bielizeň dieťaťa vyvariť príp. vyprať pri vysokých teplotách, dôkladne vysušiť a vyžehliť). Pokiaľ pranie posteľnej bielizne a iného prádla zabezpečuje materská škola, je nutné ho vyvariť, vyprať pri vysokej teplote, vysušiť a vyžehliť.

- Dezinfekciu je nutné podrobiť aj predmety, ktoré prišli do styku s vlasovou časťou hlavy, a to vyvarením (hrebene), resp. postriekaním insekticídnym prípravkom na lezúci hmyz (matrace a žinenky) nechať ich dôkladne vyvetrať, vystaviť účinkom slnečného žiarenia a minimálne 3 – 4 dni nepoužívať.
- Vedenie školy zabezpečí do 48 hodín informovanie všetkých rodičov (zvolaním mimoriadneho rodičovského združenia), že v škole sa vyskytli vší. Zároveň budú rodičia informovaní o ďalšom postupe s cieľom zabrániť ďalšiemu šíreniu sa tohto ochorenia a v súlade s regionálnym úradom verejného zdravotníctva odsúhlaseným prevádzkovým poriadkom školy, budú v detských kolektívach vykonávať preventívne opatrenia .
- Vykonať dezinfekciu v rovnakom čase v celom kolektíve (aj u zdravých členov), v ktorom bol výskyt vší zistený t.j. rodina, škola. Informácie o dezinfekčných preparátoch je možné získať u praktického lekára, lekárničky.
- Zopakovať dezinfekciu po 8 - 14 dňoch na zaistenie spoľahlivého účinku.
- Vedenie školy požiada rodičov o súčinnosť, tzn. aby priebežne kontrolovali vlasy u svojich detí.
- Učiteľka v detskom kolektíve následne vykonáva preventívne opatrenia, a to priebežným sledovaním charakteristických prejavov možného výskytu vší u ďalších detí/žiakov (v materskej škole v rámci ranného filtra deťom vhodným spôsobom prezrie aj vlasovú časť hlavy. V základnej škole učiteľ žiakom minimálne dvakrát do týždňa prezrie vlasovú časť hlavy vhodným spôsobom).
- Opätovný nástup dieťaťa/žiaka do školy je možný iba po predložení potvrdenia od lekára, že dieťa/žiak je spôsobilý pre opätovný návrat do kolektívu.
- **Pri riešení problému výskytu vší u detí/žiakov odporúčame postupovať citlivo s individuálnym prístupom.**

Rodič má povinnosť starostlivosti o dieťa, vrátane umožnenia poskytnúť mu zdravotnú starostlivosť. Ak rodič odmietne liečenie dieťaťa, možno túto skutočnosť považovať za nedodržanie povinnosti starostlivosti o toto dieťa a navyše dochádza aj k porušeniu základných práv dieťaťa. Riešenie tejto situácie je v kompetencii zodpovedných inštitúcií v sociálnej oblasti.

LEGISLATÍVA

Zákon NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona NR SR č. 140/2008 Z. z. ustanovuje v § 51 povinnosti fyzických osôb a v §52 povinnosti fyzických osôb – podnikateľov a právnických osôb plniť opatrenia na predchádzanie ochoreniam. Podľa § 12 ods.2 písm. e) citovaného zákona medzi takéto opatrenia patrí aj dezinfekcia a regulácia živočíšnych škodcov. Regulácia živočíšnych škodcov, t.j. dezinfekcia a deratizácia sú preventívne opatrenia vykonávané na zamedzenie vzniku a šírenia prenosných ochorení. Pri vzniku a šírení prenosných ochorení sa vykonávajú opatrenia priamo v ohnisku nákazy. Takýmto škodcom je pre človeka aj voš detská, na ktorej reguláciu výskytu sa vykonáva dezinfekcia.

Vyhláška MZ SR č. 527/2007 Z.z. o podrobnostiach a požiadavkách na zariadenia pre deti a mládež, § 10 náležitosti prevádzkového poriadku

Vyhláška MZ SR č. 585/2008 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prevencii a kontrole prenosných ochorení.